

Graduat Superior en Disseny
Curs acadèmic 2010-11

Programa

Assignatura
29213A **DISSENY DE JARDINS**

6 crèdits	2on cicle	Optativa	Semestral
-----------	-----------	----------	-----------

Llengua o llengües de docència: català

Professorat: Manel Colomines
Luís Maldonado

1.Descriptor

Aplicació del mètode projectual al disseny d'espais enjardinats d'ús públic o privat.

2. Continguts i objectius

Curs d'introducció als elements de composició del jardí, en el qual es pretén estimular l'alumne en el coneixement de les bases més específiques de la disciplina.

Els jardins contenen el coneixement, o, almenys, evocuen el sentiment que la gent té de d'univers del seu temps. En el jardí es tanca la imatge d'una serenitat primordial, testimoni d'una conquesta encisadora de l'espai. Com una arca de Noè de les essències, és d'alguna manera territori de mites fundadors i d'utopies. El jardí actual no pot consistir en copiar models o elements d'altres cultures, sinó en un procés de transposició, de reinterpretar amb el pretext d'inventar correspondències singulars i analogies poètiques. És evident que cap jardí es pot transportar, ja que el jardí per sí mateix ha de sorgir d'un territori específic del qual es nodreix.

L'estètica pintoresca, que aspirava a construir una síntesis de cultura i natura basada en el diàleg, ha estat substituïda, cada vegada més per referències a l'agricultura i a l'ecologia. D'un planeta que es considerava etern i amb una capacitat infinita de regeneració, s'ha passat a una concepció del caos, de catàstrofe, com si tot estigues ja perdut. En aquest sentit, el jardí adquireix el rol de refugi de la natura, domini figurat on la vida no se sent en perill. Apareix l'estètica de l'ecologia. L'ecologia com a principi d'organització visual, una voluntat de dotar als principis ecològics de valors estètics.

3. Competències que l'estudiant ha d'assolir

3.1. Competències específiques:

CE8 Demostrar comprendre els coneixements bàsics de les ciències i disciplines auxiliars del projecte de disseny, com ara l'antropometria i la fisiologia de la percepció visual, l'ergonomia, els mètodes d'avaluació de l'ús, la mercadotècnia, les tècniques de prospecció, etc.

CE2 Avaluar usos i programar funcions orientats a la concepció i formalització de projectes de disseny.

CE1 Analitzar els objectes, comunicacions i espais habitables per a detectar-hi problemes de disseny, aportar solucions alternatives i avaluar la viabilitat social, tecnològica i econòmica.

3.2. Competències transversals:

CT9 Capacitat resolutiva i de presa de decisions.

CT14 Valorar i fomentar l'ús social de l'entorn i de la comunicació amb atenció especial a l'accessibilitat per a grups d'usuaris i receptors diferents.

CT15 Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT13 Orientar l'acció del disseny a partir de valors de respecte a l'entorn ambiental i amb criteris de sostenibilitat.

CT10 Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.

4. Temari

Bloc de contingut 1: Concepte de jardí (4 sessions)

Tema 1.1. Què és un jardí.

Tema 1.2. Elements de composició i reconeixement dels models històrics de jardí.

Visita 1. El jardí dels Marquesos de Sentmenat (jardí de l'escola Eina)

Exercici 1. Reconèixer i representar el jardí d'Eina.

Bloc de contingut 2: Anàlisi i representació del jardí (5 sessions)

Tema 2.1. Anàlisi gràfic.

Tema 2.2. Objectes i processos en el jardí contemporani.

Visita 2. Jardins de Quinta Amèlia i Vil·la Cecília .

Exercici 2. Anàlisi de jardins històrics i contemporanis.

Bloc de contingut 3: Proposta de jardí (6 sessions)

Tema 3. La natura com a model.

Visita 3. A determinar en funció de l'emplaçament de l'exercici 3.

Exercici 3: Ara fem un jardí

5. Avaluació

D'acord amb el planejament del curs, i atès que les classes teòriques i les visites s'entenen com un suport de l'exercici pràctic, l'avaluació de l'alumne es basarà en els treballs presentats i en el comentari escrit final.

6. Bibliografia i recursos

- Jellicoe, Geoffrey i Susan. *El paisaje del hombre*. Gustavo Gili: Barcelona, 1987.

- Kassler, E.B. *Modern gardens and the lanscape*. The Museum of Modern Art: N.Y., 1984 (edició revisada).

- Reed, Peter i Grounwell. *Constructing the contemporary Lanscape*. The Museum of Modern Art: N.Y., 2005.

7. Metodologia

El curs planteja un recorregut gradual i complert al llarg del procés que permet a l'alumne arribar a tenir criteris per proposar un jardí. Així, els blocs proposats es refereixen als diferents graus de coneixement que aquesta capacitat suposa:

¿què és un jardí? i després, ¿com es representa un jardí?

Entendre els criteris de representació habituals ens permet conèixer, reconèixer i representar els models històrics, moderns i contemporanis de jardí, per, finalment, plantejar-nos: ¿com proposar un jardí?

A cada bloc s'introduiran temes generals per al coneixement dels criteris de representació i elements d'ordenació de l'espai exterior que, per la seva proximitat i situació en el temps, ens permetin una major profunditat en l'anàlisi.

Per últim, el darrer bloc pretén que l'estudiant es desenvolupi en les raons socials, d'ús i de projecte de les quals el jardí contemporani n'és expressió.

Al llarg del curs es desenvoluparan 3 exercicis pràctics, un per cada bloc, que responen l'esquema general d'aproximació proposat:

Exercici 1: l'experiència del lloc i la seva representació;

Exercici 2: utilització de la representació per l'anàlisi de l'experiència sobre el lloc;

Exercici 3: coneixement i comprensió del lloc com a base del projecte, entès com a futur, d'aquest.

Als exercicis, que es localitzaran en el jardí d'EINA o emplaçaments propers per tal de disposar de la visita i la experiència de l'espai com a eina bàsica de coneixement i proposta, es tractarà la relació entre natura i artífici, i enfocaran el tema de la invenció del jardí. Es plantejaran problemes que individualitzaran els diferents elements del jardí (com el relleu, l'aigua i la vegetació) i els elements arquitectònics que el complementen. A més de desenvolupar temes de composició, com ara els límits, les traces o l'establiment de recorreguts. A través de l'experiència adquirida en els primers exercicis, de les correccions realitzades i de la informació rebuda, l'alumne proposarà un nou jardí. Una proposta on es pretén que s'alliberi de les imatges i tòpics dels jardins que recordi i que sigui imatge dels nostres propis mites i utopies. És important per l'assignatura el fet de que els estudiants ja disposen d'un fort grau d'expressió, experiència de l'espai i instruments de proposta en aquest. És objectiu del curs aconseguir que els coneixements i capacitats assolides puguin endegar-se a través dels instruments professionals propis de l'estudiant i de l'especialitat en la que centra el seu interès.

Els exercicis es complementaran amb diverses visites d'interès relacionades amb els temes plantejats i amb els exercicis a resoldre.

8. Activitats de l'estudiant

L'activitat de l'estudiant es dividirà entre:

- l'aula, com a classe magistral, amb una duració aproximada de 1 hora per tema;

- o en règim de taller per l'intercanvi d'idees i crítica sobre les propostes dels estudiants als exercicis plantejats.

Les visites a jardins i la resolució dels exercicis pràctics en els jardins públics de Can Setmenat, on es troba ubicada l'escola Eina o emplaçaments propers permeten garantir l'experiència de l'espai i el coneixement i comprensió del lloc com a eina pedagògica i de projecte indispensable. El treball autònom de l'alumnat, fora de l'horari lectiu, es preveu que ocupi 30 hores aproximadament.

